

Științea pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 22 (582) * sâmbătă 16 martie 1957 * 4 pag. 15 bani.

Cine-i personajul misterios?

Cam acum două săptămâni, îndată ce a apărut prin librării istorisirea aventurii cu câinele din Baskerville, Sherlock Holmes a primit trei telegrame, din locuri diferite, dar cu același conținut. Iată ce scria în ele:

NENE DETECTIV,

O persoană necunoscută ne tot încearcă stop. Se pare că soarta noastră e în primejdie stop Salvați-ne stop

— Ei, Watson, ce părere ai de astea? și maestrul îmi întinse telegramele.

— Nu știu de ce, dar îmi vine să cred că acești copii vor să ne pună la cale o farsă. Ce persoană necunoscută ar putea să-i încerce? Cine anume ar putea pune în primejdie soarta unor școlari?

— Și totuși, Watson, nu ai deplină dreptate. Se pare că ar fi aici și ceva farsă, dar să știi că e și o chestiune serioasă. În seara asta pleci la Craiova. Te întorci mâine seară și-mi raportezi totul.

INTIMPLAREA DE LA CRAIOVA

Din Craiova sosise una din telegrame. Holmes mă însărcinase să string, pe cât posibil, cât mai multe dovezi. A doua zi seara, mă aflam din nou în celebra sa cameră.

— Ei, Watson, povestește-mi totul în amănunt. Știi tu că amănuntele, în meseria noastră, sînt deosebit de prețioase.

— Dragă Holmes, cred că de data asta amănuntele nu ne pot fi de nici un folos. Am căutat urme, amprente, dar fără rezultat. Am ajuns să cred că o asemenea persoană nici nu există.

— Să lăsăm astea, Watson. Povestește-mi mai degrabă ce-ai văzut la Școala medie „Frații Buzești”?

— De unde știi că am fost la școala „Frații Buzești”?

— Pentru că, de cînd te aflai aici în cameră, tot însemnezi pe hirtia din fața ta, așa, din distracție, literele F și B. Am cercetat lista școlilor din Craiova și am descoperit unde ai fost. F. B. înseamnă Frații Buzești.

— Da, m-am dus acolo să-l iscodesc pe copii. N-am aflat nimic interesant. Dar, cum îmi ceri să-ți povestesc totul, n-am să-ți tănuiesc nimic. Cînd stăteam la taifas cu copiii, observ că unul din ei — anume Bobonete Vasile — se apropie de o fată, de Jilavu Maria, și-i trage o palmă zdravănă. Mă știi, dragă Holmes, că eu nu pot să îngădui o asemenea grosolanerie.

— Ascultă, băiete, de ce-al lovit fata? I-am întrebat eu, cu minie în glas.

— Ca s-o învăț minte!

Am aflat atunci că Bobonete rămăsese corigent pe al doilea trimestru. Acasă însă spusese mamei că el învață foarte bine

și nici vorbă să rămînă corigent. Apoi venise la școală să se laude cit de iscusit o mințise el pe mama.

— Dacă tu ești laș și mincinos, — îl spuse Jilavu, — am să-i arăt eu mamei tale adevărul!

— Să te astîmperi, c-alfel îl vezi pe naiba! o amenință băiatul.

Și iată că, trecînd peste această amenințare, fata mărturisise mamei lui Bobonete adevărul. Asta-i tot ce-am putut afla.

— Și ce crezi de intîmplarea asta?

— Ce să cred? Că băiatul s-a purtat ca un bătăran și că fata a dat totuși dovadă de curaj. Și mai cred că intîmplarea asta nu ne poate fi de nici un folos.

— Watson, lasă concluziile. Astea am să le trag eu. Mai bine citește asta!

PREȚIOSUL DOCUMENT

Holmes îmi întinse un caiet cu un scris nesigur. Dau eu să citesc, dar zadarnic! Era scris în latină.

— Iartă-mă, dragă Holmes, zic eu, dar...

— Știu, știu — mă întrerupse el. De altfel n-ar strica să-ți mai împrășpezi cunoștințele de latină. Poftim, citește și asta!

Holmes îmi întinse apoi o foaie de caiet tăiată în două, pe lung. Spre uimirea mea descoperii că ceea ce era scris în caiet se găsea întocmai și pe foaia aceea.

— Și ce-s cu astea, maestre?

— Ce să fie! Asta este teza la latină a elevului Andrei Valer din clasa a VIII-a B, de la Școala medie din Orăștie. Iar asta, asta e fișuica, sau mai bine zis originalul tezei, după cum teza este copia fișuicii.

— Nu văd totuși ce legătură au astea cu persoana aceea necunoscută.

— Hic jacet lepus, adică „aici e iepurele” — cum zice latinul. Pe această teză și-a lăsat amprenta persoana necunoscută, așa

cum și-a lăsat-o și în intîmplarea pe care mi-ai povestit-o. Dar iată și a treia probă.

VICLEȘUGUL

Holmes seose din buzunar un pumn de nasturi pe care-i trînti pe masă. Apoi porni cu pași rari să se plimbe prin cameră, ca de obicei.

— Ei, Watson, la ce crezi tu că pot fi folosiți acești nasturi?

— Dragă Holmes, am părerea că vrei să-ți rizi de mine. În privința nasturilor, cred că și-ar putea răspunde croitorii.

— Da, e drept ce spui, dar știi că, pentru un detectiv, un nasture găsit e o urmă sigură. Nasturii aceștia sînt folosiți drept momeală. Persoana aceea necunoscută folosește, printre altele, tot felul de momeli.

— Nu prea înțeleg.

— Ei bine, ascultă. Popa Ilie, din clasa a VII-a, de la Școala din comuna Ștefănești, raionul Drăgășani, pleacă în fiecare zi spre școală. Dar iată că pe drum se întâlnește cu Pătru Constantin, cu Enache Ilie, cu Enache Ștefan și cu alții.

Persoana misterioasă și nevăzută se introduce între ei și aruncă o vorbă, așa într-o doară:

— Băieți, ce-ar fi să faceți îndată un joc de nasturi?

— Nasturi? Nu se poate, avem ore!

— Ziceam și eu așa! Oricum, trebuie să recunoașteți și voi, e distractiv să joacă nasturi

Momeala e momeală și iată-i pe acești copii prinși în undița misterioasei persoane. Adică, în loc să se ducă la școală, se apucă să joace nasturi!

DEZLEGAREA MISTERULUI

— Ei, Watson, e timpul să încheiem cazul acesta. Probele sînt clare. Trebuie să recunosc că, din cele peste 500 de cazuri rezolvate de mine, asta a fost cel mai ușor. Hai, Watson n-ai observat nimic comun în toate cele trei probe?

— Ba da, Holmes dragă, am observat că în toate cazurile e vorba de copii oarecum certați cu învățătura.

— O remarcă minunată! Și cred că asta spune totul. — De aceea te rog să expediezi în toate cele trei locuri de unde ne-au sosit telegramele, scrisoarea asta:

DRAGII MEI

Am cercetat cazul vostru. La drept vorbind, persoana care vă primejduiește soarta e destul de periculoasă. Din păcate nu poate fi arestată, exilată, întemnițată, executată. De ce? Numele ei vă va spune totul. E CORIGENȚA. Ea l-a făcut pe Bobonete să-i dea o palmă lui Jilavu, ea l-a învățat pe Andrei Valer să copleze la teza de latină, ea îi momește pe Popa Ilie și pe ceilalți să nu se ducă la școală.

Feriți-vă de ea. Căci, după cîte știu eu, cine rămîne corigent la școală, se întîmplă să rămînă corigent și la examenul vieții.

Cu stimă,
Sherlock Holmes

Și după ce am expediat scrisoarea asta, m-am retras împreună cu iubitul meu Holmes în paginile cărții din care ieșisem.

WATSON

Pt. Conf. Vasile BIRGAOANU

CASA PIONIERILOR DIN ORADEA

La camera de povești

În orășelul de sub munte se lăsase seara. Liniștea cuprinsese totul. Luminile de la sonde păreau stelute argintii presărate ici, colo...

Familia Cătălin se întorse de mult acasă. Rodica își terminase lecțiile și se aștuase, împreună cu surioara ei Petruța, într-un colț al camerei.

— Spune-mi o poveste. Tu știi multe, o rugă Petruța.

Rodica stătu oușin pe gînduri, apoi începu să-i povestească un basm neasemuit de frumos. O purtă pe Petruța pe cărări neumblate, prin palate fermecate, la Zmeul Zmeilor, la Crăiasa Apelor, și la alți eroi de poveste.

— De unde știi altele povești? În fiecare seară îmi

spui, și tot nu te mai termin — o întrebă surioara cea mică.

— Le-am învățat la camera de povești a Casei pionierilor.

— I-amă și pe mine, te rog!

A doua zi, la camera de povești... Cald și plăcut. De jur împrejurul unui „bunic” sfătos (profesorul de literatură), stăteau „nepoții”. Unii erau mai răsăriți, alții doar de-o șchioapă. Nu lipseau nici Rodica și surioara ei Petruța. Cu toții ascultau, nerăbdători să audă ce s-a întîmplat cu „Fata cu părul de aur”.

„...Și, după ce Cătălin cel viteaz tăie plopul, o porni mîhnit să-l caute pe cel care-o vrăjise pe Ileana, mi-

reasa lui. Merse el cale lungă...” se depăna firul povestirii. Și „nepoții”, pionierii din cerc n-ar mai fi plecat de aici, dacă limbile ceasornicului n-ar fi arătat ora 17.

Se terminase seara de basm de la Camera de povești. În ziua aceea, Petruța învățase o poveste. Mi-a destăinuit un secret: seara o va spune acasă păpușii, ca s-o adoarmă mai ușor.

Și-a pus în gînd ca de acum încolo să vină mereu la Casa pionierilor. Aici o să-l vadă și pe Molanul Încălțat, o să asculte povestindu-se despre ghiđușile pe care le făcea în copilărie marele nostru Ion Creangă.

La Camera de povești, copiii din Urlați potrec adesea clipe de neuit în tovărășia eroilor din basme.

E. CHIRAN

CONFERINȚA PE ȚARĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENTEȘTI DIN R.P.R.

"Tineretul"
nu înseamnă cei care
vor
pocile veșminte să poarte
primăvara
în nopțile clare
bătând bulevardul.

Tineretul
sint cei
care astăzi
la luptă venindu-le rîndul
le vor spune
acelora
ce-au căzut pentru ei:

"Noi schimbăm vom pămîntul!"
Versurile acestea pline de un adînc înțeles,
ale marelui Maiakovski, au răsunat în sala
de festivități a Casei de Cultură a studenților
din București, unde cei 455 de delegați din cele
10 centre universitare ale țării, s-au adunat în
zilele de 8, 9 și 10 martie în Conferința pe țară
a Asociațiilor studențești din R.P.R.

Din lucrările Conferinței, din discuțiile purtate a
reieșit recunoștința miilor de studenți față de grija
nesfîrșită a partidului și a statului nostru pentru tîne-
retul studios. Vorbitorii au amintit marile îmbunătățiri
aduse vieții studenților, noile cămine, avantajile ma-
teriale acordate.

Conferința a fost salută de tovarășul Miron Con-
stantinescu în numele C.C. al P.M.R. și Consiliului de
Miniștri al R.P.R., de tovarășul Virgil Trofin, prim se-
cretar al C.C. al U.T.M. precum și de Tanaka Yuzo
vicepreședinte al Federației japoneze a autono-
miilor studențești și vicepreședinte al Uniunii Inter-
naționale a Studenților. Delegații de tineri muncitori
și studenți au salutat de asemeni conferința. În cea
de a doua zi a lucrărilor a luat cuvîntul acad. C. I.
Parhon care și-a exprimat bucuria față de realizările
tineretului studențesc.

Conferința a ales Consiliul Central al Uniunii Aso-
ciațiilor Studenților din R.P.R. precum și Comitetul
Executiv. Ca președinte a fost ales tovarășul Ion
Ilieșcu.

Lucrările Conferinței s-au încheiat duminică 10
martie. În rezoluția prezentată precum și în scriso-
rea adresată Comitetului Central al Partidului Mun-
citoresc Român — tovarășului Gheorghe Gheorghiu-
Dej și Consiliului de Miniștri al R.P.R. — tovarășului
Chivu Stoica, studenții, uniți în asociații, s-au anga-
jat să lupte pentru știință, pentru progres, împotriva
oricărui dușman al fericirii poporului:

"Mîndri de tradițiile progresiste ale studențimii
noastre, pe care le vom cultiva neîncetat, ne angajăm
să fim celăteți devotați regimului democrat-popular,
patrioți înflăcărați, luptători neobosii pentru cauza
poporului muncitor, pentru socialism.

Vom lupta cu hotărîre împotriva tuturor acelor
care încearcă să otrăvească conștiința studenților cu
concepțiile burgheze reacționare, vom dezvolta în
rîndurile studenților vigilența".

RADIO GLOB

● La Facultatea de
Istorie a Universi-
tății "Lomonosov"
din Moscova a
avut loc o ședință
comună a studenților
sovietici și ro-
mîni. Cu acest
prilej a fost co-
memorată aniversa-
rea a 50 de ani
de la răscoalele

țărănești din 1907.
● Pentru a împiedea
ca proiectatele ex-
periențe britanice
cu bomba atomică,
"Comitetul Națio-
nal Japonez pentru
interzicerea arme-
lor atomice și cu
hidrogen" a luat o
hotărîre originală:
va trimite o „flotă

de protest" în zona
primejdieasă. La
aflarea știrii un
mare număr de ce-
tățeni englezi s-au
declarat gata să fa-
că parte din echi-
paj. Iată o formă a
solidarității inter-
naționale căreia gu-
vernele nu-i vor
putea pune piedici.

ȘTIRI

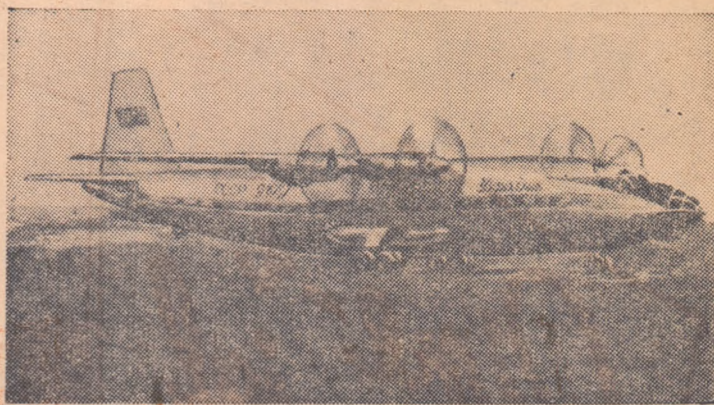
INFORMAȚII

REPORTAJE

NOUȚĂȚI-
TEHNICE

UMOR

CE E NOU

Acum cîteva zile a trecut cu succes examenul primului zbor
noul tip de avion sovietic pentru călători „Ucraina”.
Noul avion, are o viteză de 600 km pe oră. El poate transporta
84 călători și totodată 3,5 tone de marfă.
Interiorul său confortabil asigură pasagerilor o călătorie co-
modă : 3 saloane spațioase, o cabină specială pentru bagaje și o
garderobă ; țingă fiecare fotoliu se află cîte o masă demontabilă.
În timpul zborului, pasagerii pot servi mîncări calde și gustări
preparate în avion.

Știința

COMETA DAIMACA

Plecasem spre Observatorul
Astronomic cu cîteva scrisori
primite de la cititori și mă tot
gîndeam cum să fac să l găsesc
pe academicianul Gh. Demetre-
scu într-o clipă de răgaz.

Cum era și de aș-
teptat însă, l-am
găsit la lucru
N-aș putea spune
că m-a întîmpinat
prea bucuros; era
foarte ocupat.

— V-am ruga,
i-am spus eu, să răspundeți la
cîteva întrebări ale copiilor.
(Aici față profesorului s-a lu-
minat)

— Aaa ! Despre astronomii
amatori e vorba ? Și, mă rog,
ce vor ei să afle ?

I-am citit cîteva întrebări din
scrisori.

— Bun, bun, mi-a răspuns el.
Am priceput Copiii vor să afle
cîte-n lună și stele. Să știe tot!

Și, răsucind pe o parte și pe
alta una din scrisori, se opri.
„Am auzit că noi am desco-
perit o nouă planetă. Cum se
numește ?”

Profesorul zîmbi : „noi” —
într-adevăr și la observatorul
nostru a fost observată pentru
prima oară una dintre micile
planete. Dar azi sint cunoscute
un număr de peste 1600 pla-
nete mici. Mai interesantă este
descoperirea profesorului Dai-
maca

— Despre ce e vorba ? m-am
grăbit eu să-l întreb.

— Despre cometa Daimaca.

— E o nouă descoperire în
astronomie ?

— Pentru noi, astronomii, e
nouă, cu toate că a fost desco-
perită în 1943.

DE VORBA CU
Acad. GH. DEMETRESCU
Director al Observatorului
Astronomic-București

Il priveam vădit nedumerită.
— Da, da, asemenea descope-
riri nu se fac la tot pasul. Iată,
azi noi lucrăm aici, cercetăm,
calculăm și înregistrăm date
care vor folosi urmașilor noș-
tri cam peste 40—50 de ani.

Socotelile astea cu zeci de
ani nu-mi prea veneau la înde-
mînă, dar l-am rugat să conti-
nue.

— Vreți să ne
povestiți mai pe
larg despre desco-
perirea profesoru-
lui Daimaca ?

— Cum vă spu-
neam, era în sep-
tembrie 1943. Da,
în 8 septembrie. La Observa-
torul nostru a sosit următo-
rea telegramă : „Cometă nouă
mărimea 8 în Lynxul pe linia
α (alfa) Gemenii η (eta)
Ursa Mare. Deplasare diurnă
20 spre Ursa Mare”.

În zorii zilei de 9 septembrie
am început să căutăm astrul
L-am găsit ușor. Am putut ob-
ține și o fotografie în aceea zi
Am continuat să facem fotogra-
fii în zilele de 10 și 11. În ziua
de 12 însă, cerul a fost acoperit
și n-am putut căuta cometa.
Au urmat cîteva zile cu lună
plină, care făcea imposibilă fo-
tografierea, și de-abia în ziua
de 15 am început să căutăm
din nou astrul. Am obținut în
aceia zi trei clișee. Dar pe nici
unul din ele nu se putea des-
luși ceva. Mai tîrziu, după cal-

culele făcute, am văzut că as-
trul nu trebuia să se afle pe
nici unul din aceste clișee; era
totuși foarte aproape, pe mar-
ginea a două din ele. Nici
prof. Daimaca n-a mai obser-
vat cometa după 12 septembrie.

Descoperirea și pozițiile apro-
piate ale cometei în zilele de
9—10 le-am comunicat telegra-
fic Biroului Central de telegra-
me astronomice al Uniunii As-
tronomice Internaționale de la
Copenhaga, care le-a retransmis
în toată lumea. Calculele fă-
cute la Copenhaga au coincis
întru totul cu ale noastre Cîteva
zile mai tîrziu, astrul a fost
găsit de Pelier, cunoscut as-
tronom american.

Coincidența calculelor făcute
la București și Copenhaga și
regăsirea astrului de către Pel-
tier au constituit o strălucită
verificare a descoperirii

Cometa nu mai fusese obser-
vată de nimeni oînză atunci și
de aceea a primit numele „Co-
meta Daimaca 1943”.

Profesorul făcu o pauză pre-
lungă, după care urmă :

— Ce zici, o să-i
mulțumească răs-
punsul pe curioșii
dumneavoastră ci-
titori ?

Sîntem siguri că
fi va interesa

foarte mult. Și a-
cum, dacă vreți să ne spuneți
numai cîteva cuvinte pentru
acei curioși care vor să se facă
astronomi.

— Ce pot să le spun ? Să
crească mari, iar deocamdată
cel mai important lucru e să
învețe bine la toate materiile.

Florica BALAN

CALENDARUL ZILEI

La 15 martie se împlinesc 109 ani
de la izbucnirea revoluției maghiare
din 1848 la care a participat cu trup
și suflet marele poet revoluționar
Petőfi Sándor. Redăm mai jos un frag-
ment din cunoscutul poem a lui Petőfi
„Trimiteți regii la spînzurătoare”.

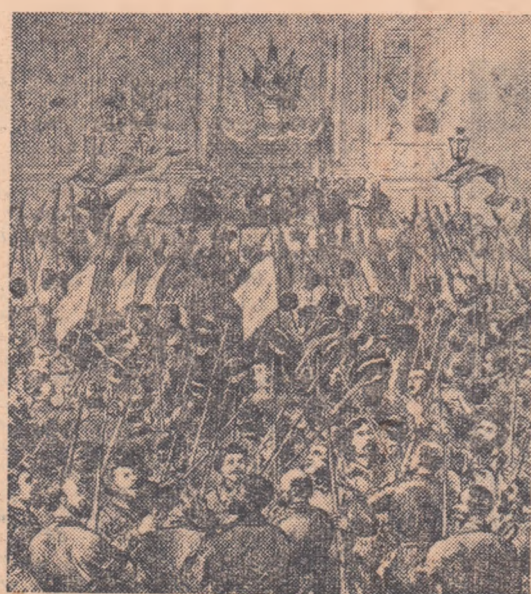
Petőfi Sándor Trimiteți regii la spînzurătoare

(fragment)

Zadarnic singele-l vărsați, eroi
De nu zdrobiți coroana în noroi.
S-ar ridica din nou cumplită fiară
Și-ar trebui să-ncepem lupta iară.
Alteea jertfe-n van să fie oare ? —
Trimiteți regii la spînzurătoare !

Iertare și-ndurare orișicui,
Dar pentru regi nu, nici o milă nu-i !
Zvîrli-voi spada mea și lira-n vînt
Și-un alt călău de n-o fi pe pămînt,
Sui-voi însumi funiile-n zare —
Trimiteți regii la spînzurătoare !

Din „Poeme maghiare” — traducere de
EUGEN JEBELEANU

Proclamarea Comunei din Paris

Comuna din Paris

După răsturnarea lui Napoleon al III-lea și pro-
clamația republicii, poporul din Paris, în fruntea
cărui se aflau muncitori, meseriași, intelectuali,
se pregătea de rezistență împotriva armatelor ger-
mane care asediau capitala Franței. Pe ascuns
însă guvernul burghez urzea trădarea. Temindu-se
însă de popor, părăsește capitala și se sta-
bilește cu o parte din armată la Versailles. În
fața acestei situații poporul organizează alegeri
comunale. Muncitorii cîștigă majoritatea manda-
telor. În ziua de 18 martie 1871 a început lupta
muncitorilor pentru putere, iar la 28 martie este
proclamată Comuna. Pentru prima oară în istoria
omenirii burghezia este înlăturată de la putere.
Cu ajutorul armatei, guvernul trece la înăbușirea
răscoalei. Timp de 72 de zile au luptat cu indîr-
jire comunarzii.

„Comuna din Paris” a intrat în istorie ca pri-
ma formă de stat muncitoresc, iar eroismul apă-
rătorilor ei este slăvit de toată omenirea progresi-
sistă.

O FABRICĂ IN MINIATURĂ

Nici eu singur nu știam de ce doream cu atita ardoare să vizitez Rășinari. Poate pentru frumusețea peisajului acestei vechi așezări, plină între munți sau poate pentru minunatul port al rășinărenilor?...

Poate pentru toate la un loc... De un lucru sunt sigur acum: că n-am bătut zadarnic drumul până acolo.

Odată sosit, tovarășul director Gaja îmi spune că are pentru mine o surpriză. Și într-adevăr: mă invită să vizitez... atelierul-școală, care se află într-o clădire chiar pe strada principală. Bineînțeles — am primit cu un deosebit interes.

Spre surprinderea mea însă, „atelierul” se dovedește a fi o fabrică în miniatură, cu secții, cu maștrii de secții, cu unelte...

Am avut norocul să nimeresc tocmai în vreme de lucru, când secțiile lucrău din plin. Pe Stanca Goța am găsit-o lucrând cu multă îndeminare la gherghet — un gherghet apreciabil însă, după dimensiunile covorului (1x2) care va ieși de aci. Impună cu Anuța Droc, Stanca migălea cu pricepere motivele — niște flori — pe un covor oltenesc. E drept, ca și celelalte secții, secția „covoare” se afla la începutul activității, de aceea nici covorul de pe gherghet nu crescuse decât cu vreo 7 degete.

— Multă muncă până-l „duci” la doi metri! mă adresai eu Anuței.

Fetița își dădu capul pe spate, punând la loc o şuviță rebelă de păr și răspuse:

— Până om gata anul școlar, musai să gătim și covorul...

Care va să zică, la asemenea lucru nu-l necesară numai îndemnarea, ci și răbdarea. Asta se vede că au deprins-o micile lucrătoare tot de la tovarășa Stanca Trăistaru, șefa secției de producție de la cooperativa „Textila” din Rășinari, maistrița lor de acum.

Un uruit incetșor, un zumzet ca de rol ce venea din capătul celălalt al atelierului îmi atrase privirea într-acolo. Profesorul Virgil Bota, „directorul fabricii” de aci, îmi spuse că „uruiul” se datora unei mașini... interesante, o mașină de tricotaț ciorapi.

Drept să vă spun, nu mă așteptam s-o găsesc într-un atelier școlar și cu atât mai mult nu mă așteptam s-o văd pe Ana Tomescu, dintr-a VI-a, lucrând o pereche de ciorapi cu atita îndeminare și atât de firesc, de parcă ar fi cusut un nasture la o haină...

Dar ce s-a întâmplat? Mașina a tăcut. A tăcut brusc...

— S-a defectat ceva? o întreb pe fetiță.

— Da... clamele de prindere...

— Păi, atunci ce mai aștepti? Cheamă pe cineva s-o repare. Fetița mă privi mirată:

— Pe cineva? Da? ce, eu nu mă pricep?

Și, până să mă dumiresc bine de răspuns, zumzetul monoton se porni din nou.

— Gata! se bucură Ana. Ați văzut? Fără „cineva”...

Și, pe măsură ce manivela mașinuței se învîrtea, minuiță de fetiță, ciorapul — un model nu prea simplu — crescuse până aproape de... genunchi!

M-am îndreptat apoi spre o masă lungă, în jurul căreia se înghesuia un grup de băieți și fete.

— Asta-i secția de croitorie — îmi spuse profesorul Bota.

Masa cu pricina se afla alături de un

Răspundem cititorilor

Pionierul Jean Tabuncic, din clasa a VII-a C a Școlii medii mixte din Urziceni, regiunea București, ne întreabă:

1. Se pot construi sateliți care să ajungă cu pasageri în lună? Construirea sateliților artificiali este deocamdată la început. Sateliții artificiali, construiți mai ales în vederea anului geografic internațional, care începe o dată cu luna iunie, anul acesta, vor fi prevăzute cu dispozitive înregistratoare automate, conduse prin radio. Cu ajutorul acestor dispozitive, se vor putea stabili condițiile de viață în spațiile interplanetare și deci vom ști ce măsuri ar urma să fie luate

pentru lansarea unor sateliți cu pasageri. Când toate aceste probleme vor fi rezolvate, poate se vor putea construi și întreprinde călătorii cu rachete pe diverse planete. Este însă o problemă de viitor.

2. Se poate întrebuița energia atomică pentru vindecarea bolilor? Este vorba de fapt de folosirea substanțelor radioactive capabile să producă acea energie atomică de care ne întreabă pionierul de mai sus. Folosirea izotopilor radioactivi a început să fie extinsă la vindecarea diferitelor boli. Izotopi de iod, cobalt sînt folosiți în Uniunea Sovietică, R. Cehoslovacă, la noi în țară, pentru vindecarea parțială sau totală a unor boli socotite nevindecabile. În R. Cehoslovacă a fost construită niște aparate speciale denumite butelii cu cobalt radioactiv, capabile să încetinească și chiar să vindece treptat unele boli sau tumori canceroase. Substanțele radioactive găsesc astfel cîmp tot mai vast în tratamentul bolilor până mai ieri considerate incurabile.

Nici un corigent

La tezele de pînă acum, toți am luat note bune. Pe trimestrul III s-au primit numai note 4 și 5. Pelcu Marin se arăta cum slăbuț la începutul anului, însă în cele din urmă a primit și el note mari.

In clasa noastră cred că n-o să rămîna nici un corigent.

Ilie A. TUDOR
com. Pielești
reg. Craiova

Noi l-am construit

Elevii și elevele clasei noastre au progresat mult pe trimestrul acesta. Cei care aveau medii de 3 s-au ridicat la 4, unii chiar la 5. Ca să înțelegem mai bine lecțiile la fizică, ne-am străduit să ajutăm la amenajarea unui mic laborator.

Am dăruit școlii un radio cu galeană și aparate de fizică construite chiar de noi.

Petrina COSMA
cl. a VIII-a
Comănești — Bacău

perete pe care era montată o tablă obișnuită. Tabla — plină cu desene. Dar niște desene... aparate: o mîncă de haină, un guler, un buzunar, spatele...

Pe masă — un maldăr de bucăți de stofă, pînă de balonșide... Deșeurile rămase copiilor de către muscitorii fabricii „Steaua Boșie” din Sibiu, pentru a-l învăța să croiască.

Maria Munteanu și Elena Niță se aflau tocmai într-o dispută tehnică cu Cotoară Stănuța, iar Maria Bota, țără să mai aștepte rezultatul disputei (dacă gulerul se dublează mai întâi și apoi se prinde la haină sau invers), începuse să-l tîghească la mașină.

Atelierul de la școala din Rășinari n-a început încă să producă bunuri în serie... „Produce” însă altceva: lucrători, viitori lucrători. Îi inițiază pe copii în tainele unor meserii frumoase: croitoria, tricotațul și — mai ales — în tainele unei meserii pe care rășinărenii o practică de veacuri și care le-a dus taina pînă departe, peste hotare — confecționarea covoarelor!

Sînt sigur că, atunci cînd voi mai trece pe la Rășinari, covorul Anuței Droc va fi crescut, hainele de la „secția de croitorie” vor fi gata și noile secții ale fabricii în miniatură — țimplăria și lăcătușăria — vor funcționa.

Pînă atunci însă, să dorim micilor meșteri muncă rodnică!

Ștefan ZAIDES

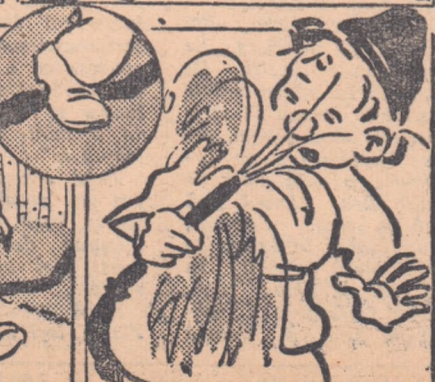
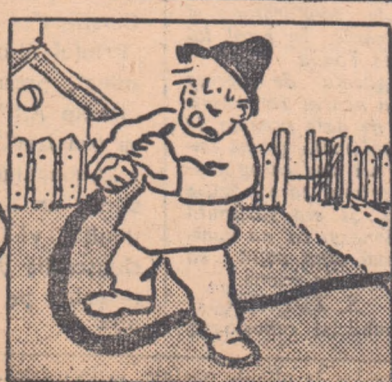
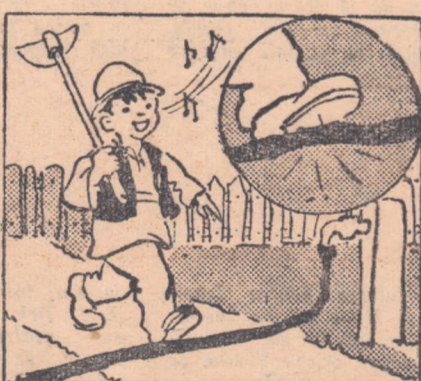
P. S.: Era să uit! Fotoreporterul, care m-a însoțit pas cu pas în vizita de la Rășinari, a surprins-o pe Anuța Tomescu, lucrînd la mașina de tricotaț ciorapi. Cum e și normal în asemenea situație, două vorbe, trebuie să spun și eu despre acest lucru: poate Anuța nu va deveni lucrătoare într-un atelier de tricotaț.

In orice caz însă, ceea ce a învățat în atelierul școlii, Ana nu va uita nici cînd, și la nevoie, folosindu-se de cunoștințele căpătate aci, își va spune „Ei, Anuță, nu fi-ai irosit vremea în zadar la atelier!”

PĂCĂLICIȘI TÎNDĂLICIȘI

GRĂDINARI

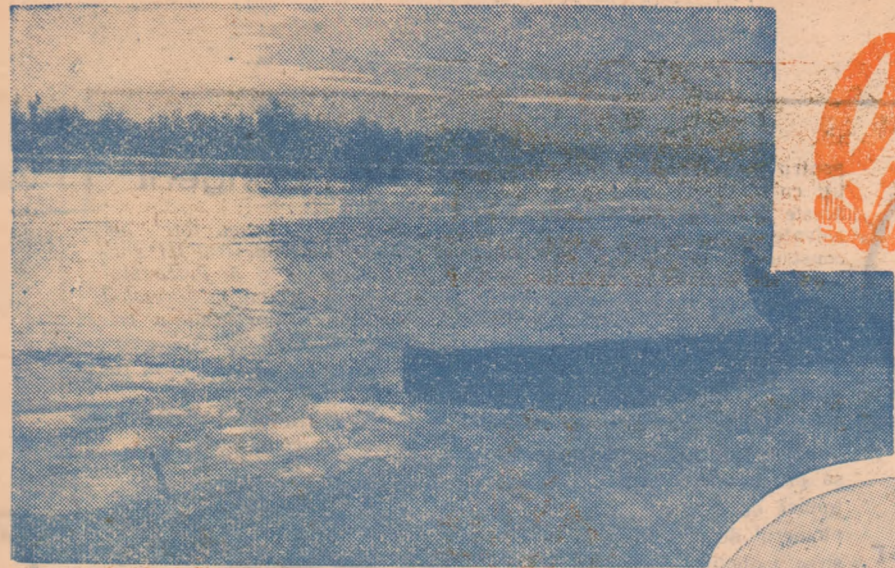
PREGATIRI

Sîntem 14 elevi în clasă și, pentru activitatea pe lotul școlar, ne-am împărțit în trei grupe. Fiecare grupă și-a ales o experiență pe care s-o facă pe parcela rezervată ei. Grupa noastră a ales hibridarea porumbului; pe lingă asta, am cerut să facem și hibridarea vegetativă între cartofi și roșii.

Pentru a îngrășa lotul, am cărat pînă acum cîteva roabe cu gunoi de grajd. Sîntem siguri că experiența ne va reuși. Abia așteptăm să vîdă primăvara...

Ioan BOGHIU
cl. a VII-a
comuna Osoi — Iași

O lună pe gheață

— REPORTAJ SCRIS DESPRE UN REPORTAJ FILMAT —

Titlul acestui reportaj l-am gândit multe zile și l-am născocit într-o dimineață. Mi se pare interesant și sper că vă va atrage și pe voi. Trebuie însă să recunosc sincer că nu toate cele înșirate mai jos s-au petrecut pe gheață. Așa cum la voi „învață bine” nu înseamnă totdeauna numai note 5.

IARNA IN DELTA

Când am aflat că o echipă, din care voi face parte și eu, va pleca peste câteva zile în Delta Dunării să filmeze un reportaj de iarnă, mi-am pus, firesc, întrebarea: iarna în Delta? Ce să faci iarna în Delta cufrețată, aproape fără excepție, numai vara?

Nenumărate cărți, studii, filme, reportaje, compoziții muzicale și picturale descriu Delta doar vara, de parcă acolo nici n-ar exista iarnă. Până și la orele de geografie Delta este explicată în decurul anotimpurilor verzi, când este copleșită de vestitele colonii de pelicanii. Astfel, iarna Deltei era privită de noi cu neîncredere. Ne-o închipuiam ca pe un pelican împaiat cu țărțe.

Totuși am început...

...PREGATIRILE

(inventar într-un singur exemplar)

Un camion mare, cu prelată, stătea de multe ori în fața magaziei studioului. Se încăreau materialele necesare expediției. Iată cam ce s-a încărcat:

Aparate de filmat, tripieduri, practicabile (platouri înalte de pe care se filmează), o ladă mare în care să stea ascuns operatorul când filmează animale, cutii cu peliculă, pufoaice, manțale, șube, pistolari, zeci de metri de frînghie, felinare, lanterne, saci de dormit (iarna și afară).

N-am terminat încă:

Mai erau de încărcat cizme de cauciuc, cutii cu cartușe pentru vânătoare.

Spre seară eram gata de plecare. Urările de succes au fost evitate: de astă-dată mergeam și la vânătoare, și vânătorului nu-i place să i se ureze nimic.

Pentru amatorii de motoare auto, o completare: turismul cu care a pornit, echipa, în Delta, avea două diferențiale.

RINDURI LIRICE DIN DRUM

La revedere, Bucureștii drag, te părăsim din nou. Așa e meseria noastră: pe roți. La revedere, tovarăși care vă întoarceți privirea după mașina care goneste spre bariera Colentinei. N-aveți de unde să știți că cei dinăuntru ne ducem să înfruntăm drumuri lungi și geruri și mistreți, pentru ca peste câteva luni pe ecrane să ruleze un nou film românesc.

O surpriză plăcută. Șoseaua care duce prin Urziceni la Brăila este asfaltată. Anul trecut mai erau gropi. Arătătorul kilometrajului a înșepnit la cifra 60. Nu prea vorbim. S-a și întunecat. Șoferul, atent, luminează drumul caselor și pomilor zgribuliți care gonesc spre București. Șeful de producție aprinde o țigară după alta. Doctorul, un vestit biolog, cercetător al Deltei, privește distrat drumul pe care-l cunoaște din sute de călătorii. Lingă mine doarme dus un coleg operator. Cred că și valsează. Poate mistreți. Cum o fi arătând un mistreț? Am în

servietă o carte cu figuri de animale. Dar e întuneric.

Mergem constant cu 60 pe oră. Parcă asta este și viteza crivăului în Delta... scrie în carte... dar, colegul operator doarme dus și mi se pare că și eu.

...Aceștia să fie oare mistreții? O să-l întreb pe tovarășul profesor când mă voi trezi.

LA POARTA DENTEI CARE NI SE DESCHIDE CU OSPITALITATE

După o noapte petrecută la Brăila, încă în zorii dimineții următoare trecem cu bacul. Dunărea.

Fluviul este murdar și rece. Nu i se poate inchina nici un vers.

Pe bac aflăm că în Delta nu există întini; se bea apă din fluviu sau din lacuri. Ca un semn de exclamare, la capătul acestui veșt, pe lângă bac plutește o cioară oarecum moartă. Și în jurul ei, închipuirea noastră vede prin lentile de microscop, un dans de microbi. Doctorul ne liniștește cu argumente de analiză,

spunându-ne că, la doi metri de cioara mai sus-pomenită, apa, printr-un miraculos proces de dezinfecție naturală, este curată și potabilă ca cea de la robinetul bucureștean.

De la Gheceț la Macin, vreo 80 de kilometri. Până la Tulcea, încă 100 de kilometri.

Tulcea ni se pare un oraș măriceel și frumos. Și este chiar. A fost construit pe o scară imensă, ale cărei trepte coboară în Dunăre.

Ne aprovizionăm cu pline, benzină, țigări... Discutăm cu vânătorii care vor veni peste câteva zile în Delta. Vizităm o expoziție de vânătoare, unde l vedem pentru prima dată pe dumnealui, mistrețul. Un hipopotam învelit în șoric de porc, cu țepi de arici și cu colți care vor să pară de elefant. Caraghios! Li găsim îndată o poreclă, care mai apoi s-a încetățenit în echipă: „mistreți!”

Pornim mai departe. De aici pătrundem în Delta, pe malul brațului Sf. Gheorghe.

Primele sate: Ada, Marinescu, Beștepe...

Cinci paranteze arcuite în continuare: vestiiți munți Beștepe. Din virfurile Beștepeului se vede o mare parte a Deltei.

Spre seară ajungem la Mahmudia. De aici o luăm la dreapta. În proiecția farurilor mașinii vedem străluciri de ghețuri și stuf și, din cind în cind, din stuf țșnește alarmat și extraordinar de indignat, cite un iepure. Il recunoaștem. Și el, se vede, știe că nu-l putem confunda cu un mistreț, fiindcă o tulsește cu o viteză care este mult învidiată de șoferul nostru.

Seara, ajungem la Murighiol. Tragem la casa cunoștinței noastre vechi, moș Onofrei — un vestit om al Deltei. În casa lui va fi „statul major” al expediției noastre cinematografice. Ne întimplă cu gesturi largi de cazac.

Lisaveta, Hana, Maria — cele trei fete mai măricele încep să curețe peste dintr-o papornită. Stăm pe patul O sobă mare înghite flăcări de stuf, respirând căldură O lampă cu flămă nemișcată ne proiectează umbre impresionante pe pereți. Nastasia, fetița de patru ani, doarme într-un colț. Sau se face că doarme.

Ceaunul de pe sobă începe să cinte. Cîntecul primului borș pescăresc.

(Va urma)

Camera clubului răsuna de strigătele copiilor. Foile de hîrtie ale gazetei de pe perele începuseră să zboare în această hărmălaie. Iar caricatura lui Jirka — care îl arăta pe el cu cămașa deschisă, bălîndu-se cu pumnul în piept — se dezlipi pînă la urmă și căzu la pămînt. Nimeni nu observă acest lucru, atît erau de ocupați și entuziasmați de ceea ce le spunea președintele Eva: despre întrecerea micilor tehnicieni și micuriniși.

Abia a terminat Eva ce avea de spus, că Jirka s-a și înscris la cuvînt. Niciodată nu uită să se înscrie, anunțînd totdeauna că are lucruri foarte importante de discutat. De fapt, această înșirare i-o înșăfășase foarte bine caricatura de la gazeta de perete. Însă cum această dispăruse, nu mai era nici un motiv să nu se înscrie la cuvînt.

— Eu așa cred, tovarăși... Eu cred... bineînțeles... și eu însumi (se bătu cu pumnul în piept) voi face totul pentru ca noi să fim cei mai buni. Eu cred... de asemenea, m-aș propune conducător al ambelor întreceri și cred că trebuie să câștigăm.

Tonda, care dintre toți cunoștea cel mai bine laudăroșia lui Jirka, se încrunță ca întotdeauna în cazurile asemănătoare, ridică mina și-și înalță capul tuns ca un arici.

— Eu nu știu cum de tot-mai Jirka trebuie să condu-

că amîndouă întrecerile? Aici sint alții mai buni decît el și mai conștiințioși... uile... poate Vlasta, care a pus bazele cercului micurinișt la noi și care muncește foarte bine în acest cerc... — Pe mine mă interesa în special sectorul tehnic — își apăru Jirka situația.

— In sfîrșit, Eva se hotărî și „De ce nu? Eu cred că, dacă Jirka ține așa de mult la acest lucru, putem să-l lăsăm pe el să se ocupe de întrecerea cercului tehnic. Discutați cu el toți cei care

trimisă, ceru Vlastei proiectul întrecerilor (al său îl pierduse de mult) și completă pe plic: „Sfatul rațional, pentru întrecerile tinerilor tehnicieni”.

— Hajek, se auzi glasul tovarășului învătășitor.

Se ridică emoționat din bancă.

— Te-am chemat la lecție, nu? Vino la tablă!

În timp ce Jirka rezolva la tablă probleme de ortografie cehă, Vlasta, care sta în bancă în spatele lui, se uită curiosă la plicul de pe

JIRKA LAUDĂROSUL

Povestire scrisă pentru „Știința pionierului”

aveți interes pentru tehnică... și Jirka vă va înscrie la întrecere. Iar de micuriniști se va ocupa Vlasta. Și cu asta s-au despărțit.

Timpu trecea, Jirka uitase cu totul de înscriere. Se apropia ziua întrecerilor. De abia atunci își aduse amînt de înscriere. Incepu să scrie frumos, dar cînd semnă, penița se împiedică și pe hîrtie rămase o pată mare de cerneală. Era timpul să meargă la școală. Supărat, ruse scrisoarea în cartea de citire și plecă grăbit. În timpul orei de limba cehă, transcrie scrisoarea și, pentru că nu știa cui trebuie

pupitru, întrebîndu-se cui îi scrie Jirka. „Sfatul rațional pentru întrecerile...” Vlasta se hotărî repede, luă plicul, îl dezlipi și... încremeni. Înscrierea! Înscrierea despre care Jirka spusese că a trimis-o acum o lună. Vlasta se uită în calendar și făcă i se aprinse de o minie cumplită: „Așteaptă tu!”

Jirka era așa de preocupat de vocalele lungi și scurte, încît, atunci cînd se întoarse de la tablă, nici nu-și mai aminti de scrisoare.

După terminarea orelor, Vlasta ieși în fața clasei și

strigă: „Toți pionierii să rămîină aici pentru o scurtă adunare!”

— Numai micuriniștii, nu? spuseră cîțiva dintre cei care erau mai înfomețați.

— Nu, toți!

Incepuseră să fie curioși. Ce s-a întimplat oare? Vlasta nu vorbise niciodată atît de răspicat și aspru. Se făcu liniște.

— De ce v-am chemat? Pionierii din cercul tehnic de astăzi pot înceta pregătirea.

— Cum asta?

Cîțiva băieți, se ridicară revoltat. Vrea să câștige doar cercul ei, și noi...? Se uită la Jirka. Acesta, ca fulgerat de un glînd începu să se caute prin buzunare. „Unde oi fi pus scrisoarea?”

— Vreau să vă anunț că Jirka n-a trimis scrisoarea la întrecere. Ieri a fost ultima zi și Jirka de-abia astăzi completează foaia de înscriere. Uitați-o!

Jirka a fost eliberat din funcția de conducător al cercului tehnic. În locul lui a fost ales Tonda.

Iar la gazeta de perete din club a apărut caricatura lui Jirka, de data aceasta de trei ori mai mare și cel puțin de 10 ori mai caraghioasă decît prima, care căzuse sub bănci. Și era susținută de opt pioneze, ca nu cumva să-l mai vină poștă să cadă înaltele de vreme.

S. ZDENEK
publicist cehoslovac

Un almanah pentru copii

A apărut în librării zilele acestea „Almanahul celor mici” pe anul 1957 editat de revista „Luminița”.

Almanahul cuprinde numeroase basme, povestiri și poezii ale celor mai cunoscuți scriitori din țară și de peste hotare. Veți găsi în almanahul revistei „Luminița” numeroase planșe vesele, jocuri distractive, precum și curiozități din lumea plantelor și a animalelor.

Din cuprins, desprindem: „Aventurile lui Cipolino”, „Impărăteasa Perie de Dinți”, „Prințul Miorlău”, „Pe arici nu-l chem la mine”, precum și poveștile în imagini: „Harap Alb”, „Dănilă Prepeleac”, „Capra cu trei iezi” și „Punguța cu doi bani”.

„Almanahul celor mici” pe anul 1957 constituie un dar de preț pe care revista „Luminița” vi-l face vouă, tuturor. Cereți la chișcurile difuzării presei și în librării almanahul pe anul 1957 al revistei „Luminița”.